

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 299/2025-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ] proti postupu a uzneseniu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice ČVS: ORP-876/3-VYS-KE-2024 z 5. augusta 2024, proti postupu a uzneseniu Okresnej prokuratúry Košice I č. k. 1Pn 763/24/8802-4 zo 16. septembra 2024, proti postupu Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Východ a proti postupu Krajskej prokuratúry v Košiciach takto

r o z h o d o l :

- Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.
- Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na slobodu prejavu a práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, porušenia čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy, práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 ústavy, práva na prístup k spravodlivosti podľa čl. 13 ods. 1 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, práva na slobodu prejavu a presvedčenia a prístup k informáciám podľa čl. 21 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, práva na rovnosť a nediskrimináciu podľa čl. 5 ods. 1 až 3 a čl. 6 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru, porušenia zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru, zákazu diskriminácie podľa čl. 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 12“) a porušenia práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom a uzneseniami v záhlaví označených porušovateľov. Zároveň sa domáha zrušenia uznesenia okresného riaditeľstva ČVS: ORP-876/3-VYS-KE-2024 z 5. augusta 2024 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľky“) a vrátenia veci na ďalšie konanie, zrušenia uznesenia okresnej prokuratúry č. k.

1Pn 763/24/8802-4 zo 16. septembra 2024 (ďalej len „uznesenie prokuratúry“), vyslovenia príkazu okresnému riaditeľstvu, aby jej sprístupnilo spis zaslaním naskenovanej kópie na e-mailovú adresu, a Úradu inšpekčnej služby (ďalej len „ÚIS“), aby konal vo veci trestného oznámenia. Žiada aj o priznanie finančného zadostučinenia a náhrady trov konania. Súčasne žiada o ustanovenie advokáta, keďže je odkázaná na pomoc v hmotnej núdzi.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že oznamovateľky sťažovateľka a [REDAKOVANÉ] podali 12. júna 2024 na ÚIS trestné oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchaniu viacerých trestných činov, pričom ÚIS im vzhľadom na nezistenie markantov zakladajúcich trestnoprávnu ani disciplinárnu zodpovednosť zasahujúcich príslušníkov Policajného zboru listom č. UIS-UI-ISV2-2024/004537-004 z 20. júna 2024 oznámil, že ho postupuje vecne a miestne príslušnému útvaru Policajného zboru, ktorým bolo okresné riaditeľstvo. Napadnutým uznesením vyšetrovateľky bolo podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietnuté trestné oznámenie týkajúce sa podozrenia zo spáchania prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť podozrivý pracovník súkromnej bezpečnostnej služby 18. mája 2024 v označenej predajni Fresh slovným zaútočením na oznamovateľku [REDAKOVANÉ]: „*Môžete sa mi preukázať? Lebo vy tu chodíte kraďnúť, ste na fotke!*“, z dôvodu, že nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Uznesením prokuratúry bola sťažnosť oznamovateľiek proti uzneseniu vyšetrovateľky zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodná.

3. Krajská prokuratúra na ďalšie podanie sťažovateľky posúdené ako žiadosť podľa príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní preskúmala zákonnosť postupu a uznesenia vyšetrovateľky, ako aj okresnej prokuratúry. Po zistení, že žiadosť je nedôvodná, ju odložila, čo sťažovateľke oznámila upovedomením č. k. 4 Kn 1/25/8800-6 z 24. februára 2025.

4. Prokurátor krajskej prokuratúry v upovedomení skonštatoval, že v postupe a rozhodnutiach vyšetrovateľky ani okresnej prokuratúry nezistil nedostatky v namietanom rozsahu. V žiadosti nezistil skutočnosti spôsobilé revidovať vydané rozhodnutia a jej obsah hodnotil ako subjektívnu polemiku so závermi orgánov, resp. ako účelovú snahu vyvolať trestné stíhanie. Vydané rozhodnutia považoval za správne, výstižné, náležité odôvodnené a zodpovedajúce zákonu. Bez potreby opakovania tých istých skutočností prokurátor v podrobnostiach odkázal na ich obsah. Zdôraznil definíciu trestného činu, potrebu súčasného naplnenia všetkých jeho znakov, ako aj postup samostatného posudzovania tejto otázky orgánmi činnými v trestnom konaní bez ohľadu na požiadavky strán konania. Podľa prokurátora najmä v uznesení prokuratúry v sťažnostnom konaní bola venovaná náležitá pozornosť všetkým skutkovo a právne relevantným skutočnostiam, ktoré konajúce orgány zahrnuli do svojich hodnotiacich úsudkov a svoj názor o odôvodnenom závere trestné oznámenie odmietnuť zrozumiteľne a vecne odôvodnili. Poznamenal, že pri ďalších sťažovateľkou vymenovaných trestných činoch tam prítomných osôb neboli oznámené také skutočnosti predpokladané zákonom na prijatie záveru na vyvodenie trestnoprávnej či disciplinárnej zodpovednosti.

5. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že v uznesení prokuratúry prokurátor po zhrnutí teoretických východísk uviedol, že po vypočítaní potenciálnych podozrivých (vedúca predajne, jej zástupkyňa a pracovník bezpečnostnej služby) títo dostatočným spôsobom vysvetlili, ako funguje kontrola

majetku a objektu sledovaním kamerovým systémom, postupy pracovníka bezpečnostnej služby, ako aj uchovávanie fotografií podozrivých osôb v kancelárii na ľahšiu identifikáciu osôb s opakovane podozrivým konaním. Pracovník bezpečnostnej služby uviedol, že nikoho z krádeže neobvinil, len konal s najlepším úmyslom chrániť majetok firmy, a keďže oznamovateľky sa mu zdali podozrivé, realizoval zákrok v podobe zistenia obsahu tašky. Nikoho neobmedzoval na osobnej slobode, fotografiu neukazoval pred inými zákazníkmi, ale až po príchode polície. Skutočnosti, ktoré uviedol, nie sú takého charakteru, aký predpokladá objektívna stránka daného trestného činu. Nebolo potvrdené, že ide o trestnoprávne relevantné podozrenie. Vypočutie podozrivých a listinné dôkazy boli dostatočným podkladom pre rozhodnutie. Oznamovateľky neuviedli žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali podozrenie z trestného činu či spôsobia následku v podobe spôsobilého ohrozenia chráneného záujmu, a nepredložili ďalšie dôkazy, ktoré by vyžadovali revíziu uznesenia vyšetrovateľky. Vyjadrenia podozrivého mohli oznamovateľky vnímať ako negatívne a nepravdivé, z ich obsahu však nevyplýva existencia údajov spôsobilého vyvolať možné následky predpokladané uvedeným ustanovením Trestného zákona. Zo spisu nevyplynuli relevantné dôkazy pre iné rozhodnutie vo veci, preto je uznesenie vyšetrovateľky správne a v súlade so zákonom. Pri ďalších sťažnostných námietkach ide o nepreukázané dohady. Následok pociťovaný oznamovateľkami ako ujma nie je podľa § 373 Trestného zákona predpokladaný ako znak skutkovej podstaty trestného činu. Je možné, aby sa oznamovateľky bránili dostupnými prostriedkami, napr. v oblasti civilného práva, ale určite nie v rámci trestnej oblasti.

6. V súvislosti s trestným oznámením sťažovateľky o udalostiach z 18. mája 2024 a jej nespokojnosťou s postupom a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní ústavný súd konal a rozhodoval o jej skoršej ústavnej sťažnosti, ktorá bola odmietnutá uznesením sp. zn. IV. ÚS 29/2025 z 28. januára 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti rozsiahlo a podrobne opakuje argumentáciu zo sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľky, resp. žiadosti podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019. Preberá celú argumentáciu 1. o znemožnení prístupu k spravodlivosti, resp. doplnení sťažnosti pre nemožnosť oboznámiť sa so spisom a pre krátku lehotu na podanie sťažnosti (čl. 26 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 13 ods. 1, čl. 21 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, čl. 10 ods. 1 dohovoru) a o diskriminácii (čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 1 protokolu č. 12, čl. 14 dohovoru, čl. 5 ods. 1 až 3, čl. 6 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím), 2. o nerozhodnutí (nečinnosti) o trestnom oznámení v časti týkajúcej sa príslušníkov Policajného zboru (čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6, 13 dohovoru, čl. 13 ods. 1 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím), 3. o naplnení znakov skutkovej podstaty trestného činu podľa § 373 Trestného zákona, ako aj ďalších trestných činov, 4. o nedostatočnom venovaní sa prípadu a o nedostatočnom odôvodnení uznesení prokurátora a vyšetrovateľky vzhľadom na námietky sťažovateľky, o nedostatočnom a nesprávnom zistení skutkového stavu, 5. o nepravdivosti oznamovaného údajov o oznamovateľkách, o pôvode fotografie oznamovateľiek, o modifikovaní výpovedí a o obhajobe páchatel'ov prokurátorom, o nerovnakom zaobchádzaní s účastníkmi, o nevyjadrení sa prokurátora k označeniu oznamovateľiek za vinné pracovníkom bezpečnostnej služby na základe prehlásenia vedúcej predajne, o nezaobzeraní sa udalosťou z 30. mája 2024.

8. V konkrétnostiach sťažovateľka namieta, že prokurátor krajskej prokuratúry absolútne neprimerane zhrnul jej žiadosť do jedinej vety, čo považuje za ústavne neakceptovateľné, neuviedol jej námietky ani sa s nimi nevyrovnal. Nesúhlasí s tým, že orgány činné v trestnom konaní svoj postup vyčerpávajúco odôvodnili, ani s odkázaním na ich rozhodnutia. Krajská prokuratúra tak nenapravila protiústavný stav rozsiahleho porušovania práv a slobôd sťažovateľky. Nevyjadrila sa k neumožneniu doplnenia sťažnosti napriek žiadosti sťažovateľky, neprihliadala na podstatné pochybenia okresného riaditeľstva, čo spôsobilo ujmu aj na práve na ochranu zdravia, keďže sťažovateľke výrazne zdravotne priťažilo.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania, všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Ústavná sťažnosť je značne neprehľadná, námietky sú útržkovito a nesystematicky uvádzané v celom texte podania. V odôvodnení sťažnosti sťažovateľka uvádza viaceré práva a články ústavy či dohovoru, ktoré mali byť porušené, ale vzhľadom na ich neuvedenie v petite to považoval ústavný súd len za podpornú argumentáciu k nosným tvrdeniam o porušení práv uvedených v petite a zároveň v odôvodnení. Sťažovateľka v petite vo vzťahu k ÚIS a krajskej prokuratúre napáda iba ich postup bez bližšieho označenia číslom konania či spisovou značkou, len z odôvodnenia možno vyvodit', že uvedený postup bol zavŕšený upovedomeniami, s ktorými sťažovateľka prejavuje nesúhlas, preto ústavný súd v súlade s materiálnou požiadavkou ochrany ústavnosti pri prieskume postupov zohľadnil aj upovedomenia.

11. Sťažovateľka nie je zastúpená advokátom, hoci povinné právne zastúpenie je jednou z podmienok konania pred ústavným súdom (§ 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde). V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto predpoklady musia byť splnené súčasne a ak hoci len jeden z nich nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť. Pre posúdenie žiadosti o ustanovenie advokáta ústavný súd posudzoval, či sú spomenuté podmienky splnené.

III.1. K porušeniu označených práv postupom ÚIS:

12. Vo vzťahu k sťažovateľkou napadnutému postupu ÚIS ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci.

13. V upovedomení z 20. júna 2024 ÚIS zrozumiteľným a spätne preskúmateľným spôsobom uviedol, ako posúdil trestné oznámenie oznamovateľiek, pričom postup ÚIS bol predmetom prieskumu aj zo strany prokuratúry, ako je sťažovateľke známe z upovedomenia krajskej

prokuratúry č. k. 5 Kn 71/24/8800-3 z 2. augusta 2024. V rozhodnutí o predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľky (sp. zn. IV. ÚS 29/2025) už ústavný súd uviedol, že o časti podaného trestného oznámenia vo vzťahu k príslušníkom Policajného zboru sa naďalej koná na odbore kontroly krajského riaditeľstva s možným vyústením aj do disciplinárneho alebo trestného konania (samozrejme, v naostatok uvedenom prípade prostredníctvom príslušných orgánov činných v trestnom konaní). Sťažovateľka v tomto smere neuviedla žiadne nové skutočnosti a v aktuálnej ústavnej sťažnosti už upovedomenie krajskej prokuratúry č. k. 5 Kn 71/24/8800-3 z 2. augusta 2024 neoznačila za predmet prieskumu. V každom prípade postup ÚIS napokon vyústil do upovedomenia prokuratúry, ktorého prieskumu sa venuje ústavný súd ďalej.

14. Vzhľadom na uvedené existuje dôvod na odmietnutie časti ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie označených práv postupom ÚIS podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením vyšetrovateľky:

15. Sťažovateľka podala proti napadnutému postupu a uzneseniu vyšetrovateľky sťažnosť, o ktorej rozhodla uznesením okresná prokuratúra. Sťažovateľka teda mala k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich základných práv (ktorý aj využila), o ktorom bola oprávnená rozhodnúť (a aj rozhodla) okresná prokuratúra, čo vylučuje právomoc ústavného súdu a zároveň je dôvodom na odmietnutie tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.3. K porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením okresnej prokuratúry:

16. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že zákonnosť napadnutého postupu a uznesenia prokuratúry bola na základe žiadosti sťažovateľky predmetom prieskumu pred krajskou prokuratúrou, a to postupom podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019, pričom krajská prokuratúra upovedomením z 24. februára 2025 vyhodnotila žiadosť ako nedôvodnú. Pre posúdenie podmienok konania pred ústavným súdom je podstatné, že napadnutý postup a uznesenie prokuratúry boli podrobené prieskumu zo strany krajskej prokuratúry. Uvedená skutočnosť tak v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde vylučuje právomoc ústavného súdu, čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.4. K porušeniu označených práv napadnutým postupom krajskej prokuratúry:

17. Sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj súvisiacich práv podľa čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy). Ako porušovateľka neoznačila orgány súdnej moci, ale orgán prokuratúry, ktorý neposkytuje právnu ochranu v podobe ochrany súdnej, ale v podobe inej právnej ochrany. Základné právo na inú právnu ochranu však garantuje ten istý ústavný článok, preto ústavný súd ustálil, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu.

18. Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom aj trestnoprávnej ochrany svojho konkrétneho práva aj na inom orgáne Slovenskej republiky, t. j. v tejto veci u orgánov činných v konaní (m. m. III. ÚS 58/00, III. ÚS 45/03). Obsahom práva na inú právnu ochranu je oprávnenie, aby sa orgány činné v trestnom konaní trestným oznámením sťažovateľa, resp. inými podaniami

náležite zaoberali. Porušiť toto právo môžu tieto orgány vtedy, ak by podania ignorovali alebo im nevenovali pozornosť zodpovedajúcu ich povinnostiam (III. ÚS 324/05). Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach viackrát konštatoval, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (II. ÚS 42/00, I. ÚS 158/05, I. ÚS 323/08). Ani z čl. 6 dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní (Kusmierek v. Poľsko, č. 10675/02, rozsudok z 21. 9. 2004, bod 48). Napokon ani z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania (m. m. napr. I. ÚS 391/2023). Súčasťou základných práv nie je povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Ak výsledky postupu pred začatím trestného stíhania nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán začať konať alebo pokračovať v konaní.

19. Ústavný súd považuje za dôležité uviesť, že orgány činné v trestnom konaní konali so sťažovateľkou ako s oznamovateľkou, hoci ona sa v ústavnej sťažnosti označuje za poškodenú. Vo vzťahu k námietkam o porušení práv vyplývajúcich z Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti ani jej prílohách nenašiel dôkaznú oporu pre tvrdenie sťažovateľky, že je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ani špecifikovanie druhu postihnutia. Ide pritom o významnú otázku aj z pohľadu práv vyplývajúcich z odkazovaného dohovoru, keďže od druhu zdravotného postihnutia závisí, aké opatrenia sú orgány príslušného zmluvného štátu príslušné prijať. Jediné, čo sťažovateľka v tomto smere uviedla, je, že vzhľadom na zvukovú nahrávku z 18. mája 2024 mali mať porušovatelia vedomosť o jej ťažkom zdravotnom postihnutí. Absencia dôkazov predurčuje, aby táto časť ústavnej sťažnosti bola posúdená ako zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre neosvedčenie, že jej námietky spadajú do vecného rozsahu práv vyplývajúcich z Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.

20. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého upovedomenia, ktoré posudzoval vo vzájomnej súvislosti s uznesením vyšetrovateľky a uznesením prokuratúry (m. m. III. ÚS 397/2023), ústavný súd zistil, že orgány činné v trestnom konaní, osobitne prokurátor okresnej prokuratúry, venovali podaniam sťažovateľky primeranú pozornosť, nezasiahli negatívne do podstaty jej práva na inú právnu ochranu, nezmarili jeho zmysel, a preto ho ani nemohli porušiť. Krajská prokuratúra v jej upovedomení dala ústavne prijateľnú odpoveď na podstatu námietok sťažovateľky smerujúcich k záveru, že bola naplnená skutková podstata trestného činu ohovárania, keď odkázala na napadnuté uznesenia vyšetrovateľky a prokuratúry a uviedla, že sa stotožňuje s ich právnou kvalifikáciou. Okresná prokuratúra poskytla detailnejšiu odpoveď aj na argumenty o naplnení znakov skutkovej podstaty a v súvislosti s princípom subsidiarity trestného práva konštatovala, že sťažovateľka môže ochranu svojich práv uplatniť v civilnom konaní, keďže nie je dôvod vyvodzovať trestnoprávne následky. Námietka o naplnení znakov podľa § 373 Trestného zákona je v upovedomení prokuratúry dostatočne pokrytá odkazom na uznesenie prokuratúry, ktoré obsahuje podrobné všeobecné úvahy, ako aj konkrétne dôvody, pre ktoré prokurátor v okolnostiach prípadu nezistil možnosť vyvolania následkov predpokladaných Trestným zákonom.

21. Námietka o nerozhodnutí o časti trestného oznámenia nie je dôvodom na spochybnenie ústavnej udržateľnosti postupu krajskej prokuratúry, ktorá sa v upovedomení z 24. februára 2025 jasne vyjadrila k námietke o ďalších trestných činoch, čím v podstate aprobovala postup ÚIS, postup

a uznesenia vyšetrovatelky a prokuratúry zodpovedajúce jej záveru (k tomu pozri aj bod 13 odôvodnenia).

22. Námietka o nemožnosti oboznámenia sa so spisom sa týka primárne postupu okresného riaditeľstva, ktoré sťažovateľke až po rozhodnutí o jej sťažnosti uznesením prokuratúry oznámilo upovedomením zo 16. októbra 2024, že nevyhovie jej žiadosti o vyhotovenie a zaslanie kópie vyšetrovacieho spisu na emailovú adresu pre veľký kapacitný rozsah skenovaných listín. Aj keď toto odôvodnenie nie je výslovne spomenuté v uznesení prokuratúry ani v upovedomení prokuratúry, ústavný súd to nepovažoval za taký nedostatok, v ktorého dôsledku by sťažovateľka nemala prístup k spravodlivosti. Okresná prokuratúra všeobecne uviedla, aký je účel predprípravnej fázy konania, pričom aj vzhľadom na neverejný spôsob tejto fázy konania nemožno podľa názoru ústavného súdu odobrenie takéhoto postupu vyšetrovatelky a prokurátora krajskou prokuratúrou považovať za ústavne neprípustné sťaženie prístupu k spravodlivosti. Sťažovateľka uviedla, že na spomenuté upovedomenie vyšetrovatelky v stanovenej lehote reagovala podaním sťažnosti na vyšetrovatelku (v ktorej zotrvala na svojej požiadavke), resp. podaním sťažnosti proti vybaveniu sťažnosti. Za uvedených skutkových okolností ústavný súd považuje za vylúčené formulovať záver o porušení označených článkov Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, ústavy a dohovoru, keď vzhľadom na oznámenie technickej nemožnosti ňou navrhovaného spôsobu oznámenia informácií sťažovateľka iba opakovala svoju žiadosť. Vyšetrovatelkou uvedený dôvod nevyhovenia žiadosti sťažovateľky pritom ústavný súd nepovažuje za nevyhnutne spojený s ňou tvrdeným zdravotným postihnutím, keďže uvedené odôvodnenie by sa vzťahovalo aj na osobu bez zdravotného postihnutia, a preto súvisiaca námietka o porušení práva na rovnosť či zákazu diskriminácie podľa názoru ústavného súdu neobstojí. Rovnako odôvodnenie porušenia základných práv sťažovateľky jej domnienkou, že to bolo z dôvodu jej pohlavia, považuje ústavný súd za nedostatočné pre bližšie zaoberanie sa ňou.

23. K výhrade o nedostatočnom odôvodnení uznesenia prokurátora a vyšetrovatelky (sem zaraďuje ústavný súd aj námietky o porušení čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 10 ods. 1 dohovoru, pretože boli len stručne odôvodnené tým, že neboli poskytnuté dostatočné informácie v uznesení vyšetrovatelky ani v uznesení prokuratúry, pozn.) vzhľadom na námietky sťažovateľky ústavný súd uvádza, že aj keď napadnuté uznesenia nedávajú odpovede na všetky detaily uvedené v rozsiahlych podaniach sťažovateľky, obsahujú v ústavne prijateľnom rozsahu odpovede na podstatné otázky, ktoré boli predmetom rozhodovania o trestnom oznámení, sťažnosti, resp. o žiadosti o preskúmanie zákonnosti. Nie je povinnosťou orgánov verejnej moci reagovať v rozhodnutiach na akékoľvek námietky a argumenty, ale len na tie podstatné. Vyžadovanie opačného prístupu (podrobné odpovede na každú parciálnu námietku) by viedlo k paralyzovaniu poskytovania právnej ochrany orgánmi verejnej moci.

24. Vzhľadom na uvedené ústavný súd považoval odpovede na námietky a argumenty sťažovateľky v rozsahu uvedenom v uznesení vyšetrovatelky, uznesení prokuratúry, ako aj v upovedomení prokuratúry za zodpovedajúce požiadavke na poskytnutie inej právnej ochrany. Ústavný súd v ich nosných záveroch nezistil známky sťažovateľkou tvrdenej nedostatočnosti odôvodnenia, pretože tým nedošlo k odmietnutiu uplatnenia zákonom priznaných právomocí bez uvedenia konkrétneho dôvodu či k prijatiu neutržateľného záveru, ktorý by zjavne nevyplýval zo spisu. V zmysle judikatúry ústavného súdu (m. m. napr. I. ÚS 136/2024, II. ÚS 429/2024) je prípustné, ak sa nadriadený orgán stotožní s dôvodmi uvedenými v individuálnom právnom akte inštančne subordinovanej verejnomočenskej štruktúry a v podrobnostiach na nich odkáže.

25. Aj s prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavný súd dospel k záveru, že orgány činné v trestnom konaní sa trestným oznámením, sťažnosťou, ako aj žiadosťou sťažovateľky riadne zaoberali, ústavne akceptovateľným spôsobom dali odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky a ich závery nie sú zjavne neodôvodnené. Zo strany sťažovateľky ide nanajvýš o bežnú polemiku s ich skutkovými a právnymi závermi bez založenia pozitívnej ústavnoprávnej relevancie. Ani v súvislosti s interpretáciou a aplikáciou prípadnej právnej kvalifikácie skutkov ústavný súd ani v procesnom postupe orgánov prípravného konania nezistil pochybenie signalizujúce neprípustný zásah do základného práva sťažovateľky.

26. Ak orgány činné v trestnom konaní nadobudli rozumné a dôvodné presvedčenie o tom, že vec nemožno riešiť prostriedkami trestného práva, pretože konanie fyzických osôb nezakladá podozrenie zo spáchania trestného činu, úvahy o absencii vážneho záujmu orgánov prokuratúry zaoberať sa vecou s poukazom na subsidiárnu rolu trestného práva v systéme právnej regulácie sú vecne neopodstatnené. Opačný prístup dovedený do absurdity by mohol vo svojom výsledku ústiť k porušeniu zásady „niet trestného činu bez zákona (*nullum crimen sine lege*)“ (I. ÚS 149/2025).

27. Závery krajskej prokuratúry v spojení s odôvodnením uznesenia prokuratúry vyhovujú požiadavkám, ktoré čl. 46 ods. 1 ústavy kladie na typ aktuálne preskúmaného konania a rozhodnutia (upovedomenia), a teda sú ústavne akceptovateľné. Je pritom potrebné pripomenúť, že na inštitút upovedomenia nemožno klást' rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (I. ÚS 147/2022, I. ÚS 402/2022).

28. Možno uzavrieť, že orgány činné v trestnom konaní uviedli dostatočné a presvedčivé dôvody, pre ktoré došlo k odmietnutiu trestného oznámenia. Je zrejmé, že sa vecne zaoberali sťažovateľkou uplatnenou argumentáciou a vyhodnotili, že niet dôvodu na prijatie iného rozhodnutia, než aké prijalo okresné riaditeľstvo. Orgány činné v trestnom konaní postupovali v súlade so svojimi kompetenciami a nimi prezentovaný názor ústavný súd hodnotí ako prijatý na základe racionálnej úvahy. Právne závery vyslovené v upovedomení (posudzovanom v spojitosti s uznesením okresnej prokuratúry a uznesením vyšetrovateľky) nie sú arbitrárne, extrémne nelogické ani sa neodchýlili od veci samej. Z tohto dôvodu ústavný súd nezistil dôvod, na ktorý by sa upínala nevyhnutnosť vykonania kasačného zásahu.

29. V časti namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy postupom a upovedomením krajskej prokuratúry existujú dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej. Rovnaký záver sa vzťahuje na právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré sa nemôže uplatniť, pretože sa týka súdneho konania.

30. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd konštatuje, že tento článok nemá vecné opodstatnenie v prípade postupu a rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, keďže sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom, a nie v konaní pred iným orgánom verejnej moci (IV. ÚS 185/2023). Pri práve podľa čl. 1 protokolu č. 12 ústavný súd dodáva, že uvedený protokol nebol ratifikovaný, preto nevstúpil do platnosti vo vzťahu k Slovenskej republike, a tak nie je aplikovateľný. Aj v tejto časti sú naplnené dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Nebolo potrebné osobitne sa zaoberať ani námietkou

porušenia práva podľa čl. 13 dohovoru, pretože požiadavka aplikácie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nebola vo veci sťažovateľky splnená. Vzhľadom na zistenie o nemožnosti porušenia samostatného práva vyplývajúceho z dohovoru nebolo možné uvažovať ani o porušení čl. 14 dohovoru. Toto odôvodnenie platí aj pre samostatnú námietku o porušení čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy pri namietaní porušenia základných ľudských práv a slobôd vyplývajúcich z druhej hlavy ústavy.

31. Napokon k namietanému neprípustnému zásahu do základného práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 ústavy ústavný súd uvádza, že sťažovateľka jeho porušenie odvodzuje v podstate od ignorovania jej námietok okresným riaditeľstvom a okresnou prokuratúrou, nečinnosti ÚIS a laxného prístupu krajskej prokuratúry, čo jej malo spôsobiť obrovskú ujmu a výrazne zdravotne priťažiť. Ide o námietky, ktoré vybočujú z obsahu označeného základného práva a smerujú k úrovni poskytovanej právnej ochrany orgánmi verejnej moci, čo bolo predmetom posúdenia vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy. V čl. 40 sa primárne rieši otázka pozitívnych záväzkov práva na zdravie. Pozitívny záväzok štátu účinne zabezpečiť ochranu zdravia je realizovaný predovšetkým prijatím právnej úpravy zameranej na ochranu zdravia (PL. ÚS 10/2013). Aj táto časť ústavnej sťažnosti napĺňa dôvody zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.5. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu a odmietnutiu ústavnej sťažnosti:

32. V súhrne okolností uvedených v častiach III.1 až III.4 ústavný súd konštatuje, že nemožno vyhovieť žiadosti sťažovateľky o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37 zákona o ústavnom súde. Absencia potenciálneho úspechu čo len časti ústavnej sťažnosti v podobe identifikovaného nedostatku právomoci ústavného súdu (III.1 až III.3) a ústavným súdom materiálne posúdenej zjavnej neopodstatnenosti ostatných námietok sťažovateľky (III.4) nevyhnutne vedie k záveru o zrejmej bezúspešnosti uplatňovania nároku na ochranu ústavnosti (výrok 1 tohto uznesenia). Nevyhovenie tejto žiadosti zároveň zakladá zákonný dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu